

JARNÍ BYLINY

Mgr. Kateřina Čiháková (obsah)
Mgr. Magdaléna Josková (prezentace)

O JARNÍCH KVĚTINÁCH 1

- stromy bez listí => slunce prohřívá půdu
 - březien, duben
 - vyrostou, vykvetou, mají semena
 - podzim, zima - celá rostlina se vytvoří
 - jaro – pouze se zvětšují buňky
-
- zásoby živin – cibule, hlízy (oddenky)
 - jarní rostliny jsou jedovaté ☠️ ❌ 🖐️ !!!

O JARNÍCH KVĚTINÁCH 2

- životní cyklus (růst, květ, semena) během dvou měsíců
- pomáhají si navzájem přes kořeny
- nektar a pyl pro první opylovače
- umí se bránit před okusem (jedovaté)

1. Bledule jarní ☠️ ❌ 🖐️

- čeleď amarylkovité
- výskyt: vlhké lesy - potok
Mnichovka u Svojetic
- chráněná – zákaz trhat!
- pod zemí má cibulku

2. Sněžěnka podsněžník ☠️ ❌ 🚫

- pod zemí má cibulku
- v okolí Říčán jen zplaněle ze zahrad (okolí Světic, Jažlovic)
- kvetou od února až do dubna
- po odkvětu – tobolky s drobnými semínky

3. Křivatec žlutý a křivatec český

- čeleď liliovitě
- k. žlutý => vlhké lesy – Mýto u Nedvězí
- k. český => bezlesé, suché stráně – Pitkovická stráně

křivatec český

křivatec žlutý

4. Orsej jarní ☠️ ❌ 🖐️

- čeleď pryskyřníkovité
- vlhké listnaté lesy nebo louky, zahrady
- vytváří koberce propojené nadzemními výběžky
- v úžlabí listů pacibulky – rozmnožování
- *ten orsej bez orseje => m., stroj*

5. Podbílek šupinatý ☠ X 🖐

- čeleď zárazovité
- nejčastěji podél potoků
- parazituje na kořenech stromů – olše, jasany
- má růžové listy
- opylují ho čmeláci

6. Sasanka hajní ☠ X 🖐

- čeled' pryskyřníkovité
- listnaté lesy a louky
- květy využívají slunce ke zrání semen
- semena mají „masíčko“ => mravenci
- lidový název slepičí mor
- první sasanky, první skokani v tůňkách

7. Sasanka pryskyřníkovitá ☠️ ❌ 🖐️

- vzácnější
- kvete žlutě
- PR Mýto

8. Dymnivka dutá ☠️ ❌ 🖐️

- čeleď zemědýmovité
- rozsáhlé porosty PR Mýto podél Rokytky
- duté hlízy pod zemí
- bílé nebo fialové květy
- opylovány čmeláky, včelami
- semena s masíčky => mravenci

© Dana Michalcová

© Karel Fajmon

9. Dymnivka bobovitá ☠️ ❌ 🖐️

- vzácnější
- drobná
- PR Mýto

10. Ptačinec velkokvětý

- čeleď hvozdíkovité
- kvete od dubna do června
- světlé listnaté lesy, okraje lesů
- husté koberce podél Rokytky za Starým koupadlem

11. Ptačinec velkokvětý

- čeleď lomikámenovité
- souvislé koberce podél lesních potoků
- plodem miskovitě tobolky
- semenaroznášena kapkami deště

12. Plicník lékařský

- čeled' brutnákovité
- léčení zánětů dýchacích cest
- listnaté a smíšené lesy, okraje lesa, háje, křoviny
- fialové květy po opylení modrají

13. Viola lesní

- čeleď violkovité
- listnaté a smíšené lesy
- nevoní
- opylují čmeláci, některé květy samoopylení
- semena s masíčkem => mravenci

14. Kopytník evropský

- čeleď podražcovité
- stálezelené listy tvaru podkovy
- opylují ho svinky a chvostoskoci
- voní po pepři

15. Lýkovec jedovatý

- čeleď vrabečnicovité
- nízký keř
- před olistěním kvete vonnými květy
- kvete v únoru, jakmile roztaje sníh
- červené jedovaté plody
- roste v bučinách – Babický les, Březí pod hradištěm

Poznáš mě?

Zdena Vojtíšková

© Jana Halúzová

© Dana Michalčová

© Karel Fajmon

Použité zdroje obrázků – dostupné z http dne 23. 2. 2018:

- strom se slun. paprsky, cibule s kořeny narcisů – vlastní foto (autor M. Josková)
- včela - <https://www.ireceptar.cz/zvirata/hospodarska-zvirata/tajemstvi-vcel/>
- bledule jarní - <http://www.e-zahradnik.cz/clanky.php?id=64>
- sněženka podsněžník - <https://www.biolib.cz/cz/image/id114005/> + <https://www.ireceptar.cz/zahrada/okrasna-zahrada/cas-snezenek-a-bleduli/>
- křivavec žlutý - <http://botany.cz/cs/gagea-lutea/> + k. český - <http://botany.cz/cs/gagea-bohemica/>
- orsej jarní - <https://www.priroda.cz/lexikon.php?detail=880> + <https://cz.pinterest.com/pin/348536458634922006/?lp=true>
- podbílek šupinatý - <http://botany.cz/en/lathraea-squamaria/>
- sasanka hajní - <https://www.garten.cz/a/cz/3629-anemone-nemorosa-sasanka-hajni/>
- sasanka pryskyřníkovitá - <https://www.garten.cz/foto/cz/49995/>
- dymnivka dutá - http://www.botanickafotogalerie.cz/fotogalerie.php?lng=cz&latName=Corydalis%20cava&title=Corydalis%20cava%20%7C%20dymnivka%20dut%C3%A1&showPhoto_variant=photo_description&show_sp_descr=true&spec_syntax=species
- dymnivka bobovitá - <http://www.naturfoto.cz/dymnivka-bobovita-fotografie-14537.html>
- ptačinec velkokvětý - <http://www.ceskestredohori.cz/kvetena/ptacinec-velkokvety.htm>
- mokryš střídavolistý - http://www.botanickafotogalerie.cz/fotogalerie.php?lng=cz&latName=Chrysosplenium%20alternifolium&title=mokr%C3%BD%C5%A1%20st%C5%99%C3%ADdavolist%C3%BD%20%7C%20Chrysosplenium%20alternifolium&showPhoto_variant=photo_description&show_sp_descr=true&spec_syntax=species&sortby=cz + <https://www.krizemkrazemceskem.cz/skalni-hrad-parez-a-neco-z-okoli/parez-mokrys-stridavolisty-chrysosplenium-alternifolium/> + <http://botany.cz/cs/chrysosplenium-alternifolium/>

Použité zdroje obrázků – dostupné z http dne 23. 2. 2018 (pokračování):

- plicník lékařský - <https://zdravezdravi.cz/bylinky/plicnik-lekarsky> + <http://schizophrenicsoul.blog.cz/1104/plicnik-lekarsky>
- violka lesní - <https://www.biolib.cz/cz/image/id69594/>
- kopytník evropský - <https://www.biolib.cz/en/image/id115200/> + https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Kopytn%C3%ADk_evropsk%C3%BD-kv%C4%9Bty.JPG + http://www.botanickafotogalerie.cz/fotogalerie.php?lng=cz&latName=Asarum%20europaeum&title=Asarum%20europa eum%20|%20kopytn%C3%ADk%20evropsk%C3%BD&showPhoto_variant=photo_description&show_sp_descr=true&spe c_syntax=species&sortby=lat
- lýkovec jedovatý - <http://www.magazinzahrada.cz/stromy-a-kere/lykovce-kvetou-uz-na-snehu.html> + <https://www.ireceptar.cz/zahrada/okrasna-zahrada/lykovec-v-prirode-a-na-zahrade-pestovani-kere-ktery-krasne-a-casne-kvete-a-voni/>